

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1361/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и ББ, због по једног кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миодрага Гашића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу К 80/20 од 05.07.2023. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 188/23 од 03.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миодрага Гашића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу К 80/20 од 05.07.2023. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 188/23 од 03.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу К 80/20 од 05.07.2023. године према окривљеном ББ, на основу одредбе члана 422. тачка 2) ЗКП, одбијена је оптужба да је извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, док је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 (две) године не учини ново кривично дело.

Истом пресудом обавезан је окривљени АА да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка насталих пред ОЈТ износ од 5.026,00 динара, а окривљеном ВВ на име трошкова кривичног поступка износ од 48.094,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења, док трошкови кривичног поступка окривљеног ББ падају на терет

буџетских средстава и о истима ће бити одлучено накнадно посебним решењем, а оштећени ВВ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 188/23 од 03.10.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Миодраг Гашић због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног АА, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана пресуда у осуђујућем делу заснива на незаконито прибављеном доказу и то на записнику о препознавању лица од стране сведока тада малолетне ГГ (сада ...), који је сачињен у ПС Деспотовац дана 15.05.2019. године, који је суд требало да издвоји из списка предмета. Као разлог незаконитости предметног записника о препознавању лица, бранилац истиче да доказна радња препознавања лица, о којој је сачињен наведени записник, није обављена на законит начин у складу са одредбама које се односе на посебно осетљиве сведоке – из члана 103. ЗКП у вези са чланом 90., 100. и 104. ЗКП и чланом 155. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, јер је препознавање обављено од стране тада малолетног сведока, због чега је препознавању лица морао да присуствује психолог или друго стручно лице и свакако је морао бити обавештен представник Центра за социјални рад, што је све у конкретном случају изостало.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога што из списка предмета, и то записника о препознавању лица ПС Деспотовац од 15.05.2019. године произилази да је доказна радња препознавања лица – окривљеног АА од стране тада малолетног сведока ГГ, обављена у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, и то пре свега у складу са одредбама чланова 90. и 100. ЗКП, којим одредбама је прописано на који начин се врши радња препознавања лица од стране сведока. У наведеном записнику је констатовано да су овој доказној радњи

извршеној у просторијама ПС Деспотовац присуствовали јавни тужилац, браниоци окривљеног АА и овлашћено службено лице ПС Деспотовац, да је пре самог препознавања, у обављеном разговору са малолетним сведоком ГГ, у присуству њеног законског заступника – мајке, иста описала лице за које постоји основ сумње да је извршило кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. Кривичног законика, те да је затим у просторију посебно намењену за ту сврху уведено четири лица која су поређана одређеним редоследом, а након чега је сведок са стопроцентном сигурношћу препознала окривљеног АА на позицији број 3, као извршиоца предметног кривичног дела, при чему присутна лица нису имала никаквих примедби и записник је потписан од стране јавног тужиоца, сведока малолетне ГГ и њеног законског заступника, овлашћеног службеног лица и записничара.

Поред овога, одредбом члана 103. став 1. ЗКП прописано је да сведоку који је с обзиром на узраст, животно искуство, начин живота, пол, здравствено стање, природу, начин или последице извршеног кривичног дела, односно друге околности случаја посебно осетљив, орган поступка може по службеној дужности, на захтев странака или самог сведока одредити статус посебно осетљивог сведока.

Имајући у виду да из напред цитиране законске одредбе (члан 103. став 1. ЗКП), а на чију повреду се позива бранилац окривљеног, произилази да је суду дата могућност да сам по службеној дужности или на захтев странака или самог сведока, сведоку, који је с обзиром на узраст, животно искуство, начин живота, пол, здравствено стање, природу, начин или последице извршеног кривичног дела, односно друге околности случаја посебно осетљив, одреди статус посебно осетљивог сведока, дакле само уколико процени да је то потребно, а не и да је прописана обавеза суда у том правцу, те имајући у виду да сам суд није по службеној дужности проценио да се у конкретном случају ради о посебно осетљивим сведоцима, нити је у том правцу било захтева странака или самих сведока, то, по налажењу Врховног суда, околност да у предметном кривичном поступку тада малолетном сведоку ГГ није дат статус посебно осетљивог сведока и да препознавање лица од стране овог сведока није обављено уз помоћ психолога, социјалног радника или другог стручног лица у складу са одредбама чланова 103. и 104. ЗКП, не значи да је предметни записник незаконит и да се на истом не може заснивати побијана правноснажна пресуда, а како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљеног.

Поред овога, у погледу исте повреде закона бранилац је у прилог свом ставу – да је записник о препознавању лица од стране сведока ГГ незаконит, наводи и повреду одредбе члана 155. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Међутим, имајући у виду да је положај малолетних оштећених у кривичном поступку прописан одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и то у одредбама члана 150. – 157., то се одредба на коју се позива бранилац – из члана 155. истог закона, односи на вршење препознавања од стране малолетног лица као оштећеног у кривичном поступку, а што овде није случај, јер ГГ није имала својство оштећеног лица, већ сведока, па су и ови наводи браниоца, оцењени неоснованим.

Осим овога, бранилац окривљеног као незаконите доказе означава и записнике о испитивању сведока оштећеног ВВ, као и сведока ГГ (сада ...) и ДД (сада ...) пред ОЈТ у Деспотовцу, јер је испитивање ових сведока обављено супротно члану 300. став 1. и 6. ЗКП, с обзиром на то да јавни тужилац претходно није упутио позив ангажованом браниоцу окривљеног ради присуствовања доказним радњама - испитивању наведених сведока, на који начин је одбрани ускраћено право на испитивање сведока. Стога записници о испитивању ових сведока, према ставу браниоца, представљају незаконите доказе у смислу одредбе члана 16. став 1. у вези члана 84. ЗКП.

И ове наводе захтева за заштиту законитости, браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредба члана 300. став 1. ЗКП прописује да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упути позив да присуствује саслушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упути позив, а оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока или вештака, а став 6. истог члана прописује - ако позив осумњиченом и његовом браниоцу није достављен у складу са одредбама овог законика, односно ако се истрага води против непознатог учиниоца, јавни тужилац може предузети испитивање сведока или вештака само по претходном одобрењу судије за претходни поступак.

Из списка предмета произлази да је ОЈТ у Деспотовцу на записнику Кт 250/19 од 09.09.2019. године испитао сведока оштећеног ВВ, а на записницима Кт 250/19 од 22.11.2019. године и сведоке ГГ и ДД, без присуства браниоца окривљеног. Такође из списка предмета произлази да јавни тужилац није упутио позив браниоцу окривљеног АА да присуствује испитивању наведених сведока нити је за њихово испитивање прибавио одобрење судије за претходни поступак.

Полазећи од наведеног и цитиране законске одредбе, Врховни суд налази да су искази наведених сведока, дати пред ОЈТ у Деспотовцу, прибављени супротно одредби члана 300. став 1. и 6. ЗКП. Међутим, наведени сведоци су испитани на главном претресу и то сведок оштећени ВВ, дана 17.01.2023. године, а сведоци ГГ и ДД дана 26.04.2023. године, коме су присуствовали окривљени и његов бранилац, чиме је обезбеђена контрадикторност поступка, односно дата могућност окривљеном и браниоцу да постављају питања сведоцима, коју је одбрана и користила, тако да право на одбрану, супротно наводима захтева, у конкретном случају није угрожено. Како су наведени сведоци на главном претресу изнели сва своја сазнања о догађају у складу са законском обавезом, а у оквиру сведочења и поновили наводе констатоване на записницима сачињеним пред јавним тужиоцем и остали при својим исказима датим на тим записницима, то се, имајући у виду јединство ове доказне радње, њихови претходни искази дати пред јавним тужиоцем не могу посматрати као посебни докази, јер исти чине целину са исказима датим на главном претресу, који су законит доказ, те се супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног нижестепене пресуде не заснивају на незаконитим доказима.

Из изнетих разлога, Врховни суд налази да бранилац окривљеног АА неосновано указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Врховни суд није разматрао наводе браниоца окривљеног којима се указује на контрадикторност исказа сведока и оспоравају закључци другостепеног суда, а који представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као ни повреде одредби чланова 68. став 1. тачка 10) и 71. став 1. тачка 5) ЗКП, које је бранилац у образложењу истакао као разлог подношења захтева, јер исте не спадају у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић